

" بسمه تعالی "

دانشگاه علم و فناوری مازندران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری

دستورالعمل حمایت از خانواده و جوانی جمعیت
دانشگاه علم و فناوری مازندران

حوزه ریاست

زمستان ۱۴۰۱

خانواده یکی از محبوب ترین نهادهای اجتماعی نزد خداوند متعال و پایه گذار بخش مهمی از سرنوشت انسان است و در تعیین سبک و خط مشی زندگی آینده، اخلاق، سلامت و عملکرد فرد در آینده نقش عمده ای ایفا می کند. ازدواج؛ هسته ی اول ایجاد خانواده و از نظر اسلام پیمانی مقدس است که آرمان های مهم اسلامی از طریق آن محقق می شود. در تحقق این آرمان، نهادها و سازمان های مختلف جامعه می بایست نقش خود را ایفا کنند. دانشگاه همراه با مسئولیت اجتماعی خود در ارائه راهکار و راه حل های علمی به منظور شناخت و حل مسائل جامعه، در قبال اعضاء و ساخت درونی خود نیز مسئولیت دارد. مهم ترین کنشگران در نهاد دانشگاه، اساتید، کارکنان و دانشجویان می باشند. دانشگاه نهادی اجتماعی است که در برگیرنده بخشی از اعضای جامعه بوده که در سن جوانی قرار دارند و از این رو مسئولیت مهمی در تحقق ازدواج پایدار و آگاهانه بر عهده دانشگاه است. قوانین مصوب موجود و ابلاغ شده به نهادها و دستگاه های حکومتی، غالباً در شکلی کامل، راهبردی و تأثیرگذار طراحی شده اند و لازم است دانشگاه با تدوین دستورالعمل داخلی نقش موثر خود را در راستای ترویج ازدواج و حمایت از بنیان ارزشمند خانواده ایفا کند.

در راستای اجرای سیاست های کلی جمعیت و خانواده و سیاست های کلی برنامه ششم توسعه و قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت موضوع اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و سند جمعیت و تعالی خانواده قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت تصویب و ابلاغ شد و احکام مقرر در این قانون با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی لازم الاجراء است. دستورالعمل پیش رو با هدف آگاهی بخشی به جامعه دانشگاهی از قوانین موجود، تسریع روند اجرای قوانین ابلاغی و حمایت ویژه از دانشجویان، کارکنان و اساتید دانشگاه در راستای حمایت از ازدواج و فرزندآوری تدوین شده است. به این منظور ابتدا ماده های ابلاغی "قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت" ارائه شده و در این میان برخی ماده های ابلاغی نیز که قابل اجرا توسط دانشگاه نیست، جهت آگاهی جامعه دانشگاهی به منظور توجه در سیاستگذاری های آتی آورده شده است. در ادامه، سیاست های حمایتی و تشویقی دانشگاه علم و فناوری مازندران در راستای حمایت مضاعف از خانواده و جوانی جمعیت نیز ارائه شده است.

ماده ۱: موارد ابلاغی در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در حوزه دانشگاهی

❖ **ماده ۶):** کلیه دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلفند حداقل هفتاد درصد از ظرفیت منازل مسکونی سازمانی در اختیار خود را جهت بهره برداری به خانواده های کارکنان دارای حداقل سه فرزند و فاقد مسکن ملکی مناسب در شهر محل خدمت تخصیص داده و در صورت وجود مازاد بر نیاز این خانواده ها به سایرین طبق ضوابط مربوطه اختصاص دهند. همچنین طول زمان بهره برداری در منازل سازمانی برای خانواده های دارای سه فرزند و بیشتر فاقد مسکن ملکی مناسب در شهر محل خدمت حداقل باید به میزان دو برابر سکونت سایرین باشد.

❖ **ماده ۷):** در اجرای بند (پ) ماده (۱۰۳) قانون برنامه ششم توسعه کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و مراکز مدیریت حوزه های علمی مکلف اند متناسب با برآورد نیاز دانشجویان یا طلاب متاهل اعم از بومی و غیر بومی، زن و مرد، نسبت به هزینه کرد ده درصد (۱۰٪) از درآمد اختصاصی و ده درصد از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سالانه مقرر در بودجه سنواتی خود جهت احداث، تکمیل، تامین و تجهیز خوابگاه های متاهلین اقدام کنند.

تبصره ۱- در اجرای بند پ ماده ۱۰۳ قانون برنامه ششم توسعه، به دولت اجازه داده می شود سالانه مطابق قوانین بودجه سنواتی تا پنج سال مبلغ بیست هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند تا به منظور احداث، تکمیل، تجهیز و تأمین خوابگاه های دانشجویی متاهل به مصرف برسد.

تبصره ۲- کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی مکلفند بدون نیاز به مصوبه هیات امناء، اراضی و ساختمانهای مازاد خود را با مشارکت خیرین و سایر دستگاه ها به تأمین خوابگاهها و یا منازل مسکونی مورد نیاز دانشجویان متاهل اختصاص دهند.

تبصره ۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است بخشی از اراضی در اختیار خود را برای احداث خوابگاه های دانشجویی و طلاب متاهل در نظر گیرد.

تبصره ۴- کلیه دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشگاه ها و پارکهای علم و فناوری مکلفند با رعایت پیوستهای فرهنگی و بدون نیاز به مصوبه هیات امناء، متناسب با تعداد دانشجویان متاهل، خوابگاه های موجود را جهت اختصاص به خوابگاههای متاهلین بهسازی و تجهیز نمایند و در احداث خوابگاه های جدید، خوابگاه های متاهلین را در اولویت قرار دهند. ❖ ماده ۸: صندوق های رفاه دانشجویی و مراکز مدیریت حوزه های علمیه مکلف اند پس از لازم الاجرا شدن این قانون، برای دانشجویان و طلاب متاهل فاقد مسکن نسبت به پرداخت ودیعه مسکن، مشروط به ارائه اجاره نامه رسمی به نحوی اقدام نمایند که هر ساله حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) متوسط قیمت ودیعه اجاره مسکن ۷۰ متری در کلان شهرها و مسکن ۱۰۰ متری در سایر شهرهای محل تحصیل پوشش داده شود.

❖ ماده ۱۵: کلیه دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه، مکلف اند: الف- در بکارگیری، جذب و استخدام نیروی جدید به ازای تاهل و نیز داشتن هر فرزند یکسال تا حداکثر ۵ سال به سقف محدوده سنی موضوع ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری اضافه کنند.

ب- در بکارگیری، جذب، استخدام و تبدیل وضعیت استخدامی به ازای تاهل و نیز هر فرزند دو درصد (۲٪) مجموعاً حداکثر تا ده درصد (۱۰٪)، به امتیاز هر فرد اضافه می شود و به ازای هر فرزند یک سال از طول سنوات تبدیل وضعیت فرد از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی کاهش می یابد.

پ- برای کلیه مستخدمین صدر ماده، که صاحب فرزند سوم تا پنجم می شوند معادل یک سال به افزایش سنواتی مستخدم به ازای هر فرزند، اعمال نمایند.

تبصره- دستگاه های مذکور مجاز به تعدیل و یا اعلام عدم نیاز مستخدمین دارای حداقل ۳ فرزند، مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار به جز در اجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری و آرای قطعی قضایی نیستند.

❖ ماده ۱۶: دولت مکلف است برای کلیه گروه های مختلف حقوق بگیر در دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات، سازمان انرژی اتمی (به استثنای مشمولین قانون کار جمهوری اسلامی ایران) از قبیل کارکنان کشوری و لشکری، اعضای هیات علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی و قضات، از ابتدای سال ۱۴۰۱، به مدت ۵ سال، افزایش حقوق سالانه را در سقف ردیف حقوق و جبران خدمت به گونه ای اعمال نماید که هر ساله، کمک هزینه اولاد و حق عائلهمندی مشمولین این ماده در چارچوب افزایش سنواتی حقوق و دستمزد به ترتیب به میزان صد درصد (۱۰۰٪) و پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یابد.

❖ ماده ۱۷: احکام ذیل در کلیه بخشهای عمومی، خصوصی، دولتی و غیردولتی لازم الاجرا می باشد: الف- سمدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق العاده های مرتبط به نه ماه تمام افزایش یابد. در صورت درخواست مادر تا دو ماه از این مرخصی در ماه های پایانی بارداری قابل استفاده است. مرخصی مزبور برای تولد دو قلو و بیشتر، دوازده ماه می باشد.

- ب- امنیت شغلی مادران در طول دوره بارداری، مرخصی زایمان و در حین شیردهی باید تأمین شود. در این دوران هرگونه نقل و انتقال و تغییر شغل، بدون درخواست مادر شاغل ممنوع است. حفظ پست سازمانی یا همپراز برای بانوانی که در ایام مرخصی زایمان به سر می برند، الزامی است.
- پ- شیفت شب برای مادران شاغل باردار و هم چنین مادران دارای فرزند شیرخوار تا ۲ سال و پدران تا یک ماهگی نوزاد، در مشاغل و فعالیت هایی که نیازمند شیفت شب می باشند، اختیاری است.
- ت- اعطای دورکاری به درخواست مادران باردار، حداقل به مدت ۴ ماه در دوران بارداری در مشاغلی که امکان دورکاری در آن ها فراهم است، الزامی است.
- ث- به منظور حمایت از مادران و مشارکت در مراقبت از نوزاد پس از زایمان مادر اعم از شاغل و غیرشاغل، پدر میتواند از دو هفته مرخصی تشویقی بدون امکان ذخیره سازی بهره مند شود. برای پدران دارای فرزند دوقلو و بیشتر این مدت یک ماه می باشد.
- ج- مادران شاغل می توانند از مرخصی استعلاجی برای موارد بیماری فرزند زیر ۷ سال خود با ارائه گواهی پزشکی استفاده کنند.
- چ- مادران شاغلی که از زمان لازم الاجرا شدن این قانون فرزند یا فرزندان به دنیا خواهند آورد به ازای هر فرزند، می توانند از یک سال کاهش در سن بازنشستگی برخوردار شوند و برای فرزند سوم و بیشتر میزان کاهش یک و نیم سال به ازای هر فرزند خواهد بود. حداقل سن بازنشستگی مشمولین این بند، برای مادران دارای یک فرزند ۴۲ سال، دارای دو فرزند ۴۱ سال، دارای سه فرزند و بیشتر ۴۰ سال و حداقل با ۲۰ سال سابقه بیمه است. برقراری مستمری یا حقوق بازنشستگی متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه در زمان اشتغال می باشد.
- تبصره - بار مالی اجرای این ماده از محل منابع حاصل از اجرای ماده ۷۰ این قانون در ردیف خاصی در بودجه سنواتی پیش بینی و به سازمان تأمین اجتماعی و سایر صندوق های بازنشستگی تخصیص داده می شود.
- ❖ ماده ۱۸: میزان معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات های مستقیم با اصلاحات ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ به ازای فرزند سوم و بیشتر، که بعد از تصویب این قانون متولد گردد به ازای هر فرزند مشمول ۱۵ درصد تخفیف مشروط به تصویب آن در بودجه سنواتی می گردد. این تخفیف حداکثر سه بار قابل استفاده است.
- تبصره- تخفیف مندرج در این ماده علاوه بر معافیت های مندرج در ماده ۸۴ قانون مذکور می باشد.
- ❖ ماده ۲۰: کلیه دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه مکلف اند در روز ملی جمعیت، کارکنانی که در یک سال گذشته، ازدواج کرده و یا دارای فرزند شده اند را مورد تشویق قرار دهند.
- ❖ ماده ۲۶: کلیه موسسات آموزش عالی موضوع ماده ۱ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه و مراکز حوزوی مکلف اند: الف) با تقاضای کتبی طلاب و دانشجویان مادر باردار جهت مرخصی یک نیمسال تحصیلی قبل از زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.
- ب- با تقاضای مرخصی طلاب و دانشجویان مادر دارای فرزند زیر دو سال، حداکثر تا چهارنیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.
- پ- با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت میهمانی به میزان حداکثر چهار نیمسال تحصیلی به حوزه یا مؤسسه آموزش عالی هم سطح یا پایین تر مورد تقاضا موافقت نمایند.
- ت- با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر سه سال جهت آموزش مجازی یا غیرحضوری برای گذراندن واحدهای دروس نظری دوره تحصیل موافقت نمایند.

ث) با تقاضای دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت کاهش شیفت شب بر اساس آیین نامه ای که حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون، از سوی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تصویب می گردد، موافقت نمایند.

ج) شرایطی را فراهم نمایند که برای اساتید راهنما به ازای داشتن هر دانشجویی مادر باردار یا دارای فرزند شیرخوار یک سهمیه به سقف استاد راهنمایی آنها اضافه شود.

❖ **ماده (۳۵):** وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه موسسات آموزش عالی کشور، مکلفند در راستای سیاست های کلی جمعیت و خانواده حداکثر یک سال پس از ابلاغ این قانون، در جهت ترویج و آگاهی بخشی نسبت به وجوه مثبت ازدواج به هنگام نیاز، آموزش مهارت های دوران ازدواج، فرزندآوری، آثار منفی کم فرزندى در خانواده و کاهش رشد جمعیت در جامعه، حرمت سقط جنین، نهادینه کردن هنجارهای صیانت از تحکیم خانواده، ایفای نقش های خانوادگی و مقابله با محتوای مغایر سیاست های جمعیتی، ضمن حذف محتوای آموزشی مخالف فرزندآوری، اقدامات و فعالیت های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی ویژه دانشجویان و کادر آموزشی و اداری مبتنی بر نقشه مهندسی فرهنگی کشور ذیل برنامه های سالانه خود را انجام دهند.

❖ **ماده (۳۶):** وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی موظف اند با هماهنگی نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه ها نسبت به تاسیس مراکز مشاوره مبتنی بر سبک زندگی ایرانی- اسلامی در مراکز آموزش عالی اقدام نمایند.

ماده ۲: سیاستهای حمایتی و تشویقی دانشگاه علم و فناوری مازندران

۲-۱- متناسب سازی اهدای مبالغ رفاهی

پرداخت مبالغ رفاهی در طول سال (با پیشنهاد معاونت اداری، مالی و مدیریت منابع و تصویب هیات رئیسه) متناسب با وضعیت تاهل و تعداد فرزندان کارکنان اعضای هیات علمی انجام خواهد شد. بر این اساس مقرر می شود:

- مبلغ رفاهی به مناسبت آغاز سال تحصیلی در شهریورماه هر سال به کارکنان و اعضای هیات علمی، متناسب با تعداد فرزندان تحت تکفل دانش آموز و دانشجو در نظر گرفته شود.

- مبلغ رفاهی اعطایی در پایان سال شمسی متناسب با وضعیت تاهل و تعداد فرزندان تحت تکفل در نظر گرفته شود.

- مبلغ رفاهی اعطایی به مناسبت ماه مبارک رمضان متناسب با وضعیت تاهل و تعداد فرزندان تحت تکفل در نظر گرفته شود.

- پرداخت هدیه جهت تشویق فرزندان ممتاز کارکنان و اعضای هیات علمی هر ساله با تصویب هیات رئیسه صورت پذیرد.

۲-۲- تشویق اعضای هیات علمی و کارکنان به مناسبت ازدواج

از اعضای هیات علمی و کارکنان رسمی، پیمانی و قراردادی و همچنین شرکتهای تمام وقت (با حداقل یکسال سابقه) که ازدواج کرده اند، به شرح زیر تقدیر به عمل می آید:

- اهدای لوح پیام تبریک به خانواده

- اعطای هدیه مطابق با آیین نامه های استخدامی اعضای هیات علمی و غیر هیات علمی

- مذاکره با بانک های طرف تفاهم برای اعطای تسهیلات با اولویت بالا و با مبلغ ۲ برابر دیگر افراد و بازپرداخت بلندمدت

- اعطای کمک هزینه سفر به مشهد مقدس معادل با هزینه متعارف رفت و برگشت با خودروی سواری

۲-۳- تشویق اعضای هیات علمی و کارکنان به مناسبت فرزندآوری

از اعضای هیات علمی و کارکنان رسمی، پیمانی و قراردادی و همچنین شرکتی تمام وقت که صاحب فرزند شده‌اند، به شرح زیر تقدیر به عمل می‌آید:

- اهدای لوح پیام تبریک به خانواده
- مذاکره با بانک‌های طرف تفاهم برای اعطای تسهیلات با اولویت بالا و با مبلغ ۲ برابر دیگر افراد و بازپرداخت بلندمدت
- اعطای کمک هزینه سفر به مشهد مقدس معادل با هزینه متعارف رفت و برگشت با خودروی سواری برای کل خانواده
- در نظر گرفتن دورکاری برای مادر، مرخصی تشویقی برای پدر و مرخصی استعلاجی برای مادر در صورت بیماری فرزند مطابق آیین نامه‌های بالادستی
- اعطای کمک هزینه برابر با نصف مبلغ هدیه ازدواج ابلاغی در آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی و غیر هیات علمی به افرادی که صاحب فرزند شده‌اند
- مذاکره با بیمه تکمیلی برای حذف فرانشیز بیمه تکمیلی درمان ناباروری
- مذاکره با بیمه تکمیلی برای حذف فرانشیز بیمه تکمیلی درمان مادر و فرزند در سال اول تولد

۲-۴- برنامه‌های فرهنگی و مشاوره‌ای در راستای تکریم خانواده

- با هدف ایجاد ارتباط بین دانشگاه و همسران و فرزندان جامعه دانشگاهی، هر ساله در ابتدای تابستان، همایش خانوادگی جامعه دانشگاه علم و فناوری مازندران با هدف تشویق افرادی که ازدواج نموده و یا صاحب فرزند شده‌اند و همچنین اعطای هدایای تحصیلی فرزندان ممتاز و همچنین تجلیل از همراهی خانواده‌های جامعه دانشگاهی برگزار شود.
- مرکز مشاوره و سلامت دانشگاه با ایجاد کانال ارتباطی مجازی و برگزاری جلسات حضوری، آموزشها و خدمات رایگان مشاوره‌ای به همسران و فرزندان جامعه دانشگاه علم و فناوری مازندران ارائه نماید.
- دانشگاه هر ساله نسبت به برگزاری دوره‌های مشاوره تحصیلی رایگان برای فرزندان جامعه دانشگاه علم و فناوری مازندران اقدام نماید.

ماده ۳: سایر موارد

سایر مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است پس از اصلاح دستورالعمل و تصویب هیات رئیسه دانشگاه قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۴: تصویب دستورالعمل

این دستورالعمل در ۴ ماده در جلسه شماره ۲۳۰ هیات رئیسه دانشگاه در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ به تایید رسید و از تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۰۱ لازم الاجرا می باشد.

